

Ramon Boixeda

POLS

*Premi de poesia Sant Cugat
a la memòria de Gabriel Ferrater*

edicions
62

RAMON BOIXEDA

POLS

XXIII PREMI DE POESIA SANT CUGAT
A LA MEMÒRIA DE GABRIEL FERRATER

Edicions 62

El premi de poesia Sant Cugat a la memòria de Gabriel Ferrater
l'organitzen l'Ajuntament de Sant Cugat, la Comissió Ciutadana
Gabriel Ferrater i Edicions 62.

En la vint-i-tresena convocatòria del premi, el jurat —format
per Jordi Cornudella, Anna Maluquer, Marta Pessarrodona,
Susanna Rafart i Marc Romera— va premiar
l'obra *Pols*, de Ramon Boixeda.

Primera edició: octubre del 2025

© Ramon Boixeda González, 2025

Disseny de la coberta: Jordi Romero

© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.
Av. Diagonal, 662-664 – 08034 Barcelona
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Moelmo

ISBN: 978-84-297-8292-9
Dipòsit legal: B 17.741-2025

Tots els drets reservats

TAULA

<i>De pols en pols</i>	13
------------------------	----

I. COLOR DE GUST DE POMA

o. <i>¿Quanta vida puc fer cabre dins el meu memento mori?</i>	17
1. <i>Tan vermella i melosa la poma dalt la branca!</i>	18
2. <i>Al ras, en la plujosa matinada</i>	19
3. <i>Si sempre fa un instant</i>	20
4. <i>Tot va camí de la desfeta</i>	21
5. <i>¿I si és, el paradís, que allò que et passa</i>	22
6. <i>De pols en pols freturen dins la poma</i>	23
7. <i>És un eco d'allò més tènue</i>	24
8. <i>Som la poma i la boca que la menja</i>	25
9. <i>Passa que ser expulsats al món</i>	26

II. VIVENT TAÜT OBERT

Generacions	29
Clar de lluna	30
Óssip Mandelstam	31
Muller d'Omar Khayyam	32
Sandro Penna	33
Desig de ser pell-roja	34
Partir-se el pa amb els morts	35
Em va fer Vilheilm Hammershøi	36
La mort i la paraula	37

Josep Palàcios	38
Marinejant	39
Escatologia (amb Joan Miró)	40

III. EM VEIG GEPIC

Història d'un mico gramàtic explicada per ell mateix	43
Tot pot ser	44
Virgili guia el jove poeta	45
Poètica (una de tantes)	46
Me'n ric per no plorar	47
Una postal d'estiu (@nocontexthumans)	48
Manifest	49
El net de Polifem visita Ítaca	50
De fingir-me així	51
Nel mezzo del cammin di nostra vita	52

IV. TREURE A CURAR L'ALEGRIA

Prop del salvatge cor	55
Hores salvades	56
1. <i>Batussa amb un amic durant el pati</i>	56
2. <i>És estiu, Barcelona, llamps i trons</i>	57
3. <i>Setmana Santa, Sevilla, plou fang</i>	58
Déjà-vu	59
Pare ancià	60
Bebè estrella	61
Filla, any zero	62
1. <i>Ara que hi ets i no hi ets, tota tu feta promesa</i>	62

2. <i>Doncs el poema perfecte fou néixer</i>	63
3. <i>I em poso a matar mosques</i>	64
Les abelles i l'invisible	65

V. ETERNITAT, ETCÈTERA

Pedra de cor d'aigua	69
Ícar	70
I si	71
Englantina d'hort	72
L'original al traductor	73
Nueva gramática	74
Èdip respon a l'esfinx	75
Babel	76
L'aigua	77

VI. DELS MONS LA POLSINERA

La nit que és dins el dia	81
1. <i>Al cel fresc de la pàgina jo estrello</i>	
<i>el meu crepuscle</i>	81
2. <i>Pot acabar-se alhora el món amb foc i gel</i>	82
El dia que és dins la nit	83
8. <i>Treu flor la nit a la pupilla</i>	83
7. <i>Somriu el cor de l'ara en les estrelles</i>	84
6. <i>El negre bany maria de la nit</i>	85
5. <i>La llum dels segles feta llum</i>	86
4. <i>Digues, infatigable estrella</i>	87
3. <i>La part del mort que queda al viu</i>	88
2. <i>Davant de tants anys llum</i>	89
1. <i>Fet memento mori</i>	90

¿Quanta vida puc fer cabre dins el meu memento mori?
 Tinc l'infern perfet de feina (perquè en tinc, perquè no en tinc)
 on frisar pel dia a dia, i és el cel aristocràcia
 d'intempèrie com qui cobra per pensar en l'eternitat.

Vas venut a aquest desori, amb el cap encès de dubtes:
 ¿és la vida l'art d'un déu que delega al sant tornar-hi?,
 ¿o se'n burla, sempre verge, mentre el món es fa malbé?
 I és divina la comèdia: cap sencera al furgatori.

Faig camí del paradís amb el propi infern portàtil
 i, amb les pomes dels meus ulls ben cucades per la llum,
 va i estrello el veure-hi clar. I és llavors quan em desperto:
 just l'instant abans d'entrar-hi va i la nit se'm fa de dia.

Com quan s'alça el teló i viure és tornar a començar —vine—:

Tan vermella i melosa la poma dalt la branca!,
i es mou serpent, la branca, i els acosta la poma,
com volent dir tasteu-la, com si realment fos,
el quid del paradís, poder-ne ser expulsats.
I van tastar la poma. I va ser mastegar-la
i començar a escopir llavors trossos d'esguard,
i la llengua a voler-los haver, i començaren
a reptar les paraules i les coses brancaven
bífides: i era el mal i el bé i un daltabaix.
I fou ja Déu i Història en trama de gramàtica.
I totes les paraules remetre al seu silenci.
I així les coses foren trobar-les a faltar,
i l'ombra la més alta branca de la claror.
I tastar així la poma en la boca de l'altre.

Al ras, en la plujosa matinada
després de l'expulsió, resava Adam:
«Déu meu, Déu meu, que no existeixi el món
d'haver-se'l de guanyar». Però ja era
la vida haver d'aprendre a ser el que ens falta.
I aprengué Adam del món, vessat al cor
de la història sumària de cada home,
a ser el cuc de la poma que no es cull.
I a veure Déu que brilla per absència,
Déu que s'aparta per a fer-nos lloc.
I veure el cel com cau fet pluja fina
i es planta en el mirall del fang de viure.

Si sempre fa un instant de l'expulsió
del paradís, i el temps que ens és ofert
fa sentit si lliguem l'eternitat
al sentit de les busques del rellotge,
potser cal ser el rellotge que s'encalla
i sent llavors que el temps l'avança i torna
i pel camí li diu: «L'eternitat
és ara». I sent llavors que és com el cor
d'una persona, la sang que entra i surt:
«Vivim ja al paradís a cada instant,
si el suportem, i alhora a cada instant
el paradís s'aparta, que ens fa lloc».
Potser és així com diu, el paradís,
que cada instant cal que el siguem nosaltres.

Tot va camí de la desfeta,
 però estic viu. Fou el pecat
 constitutiu del món, però,
 que amb estar viu no n'hi hagués prou.
 I que fes falta anar llogat
 a haver-ne de saber, de viure,
 mentre roman el paradís
 de sempre, arran de mi, esperant-me.
 I fou llavors el fruit d'anar-hi
 (al llarg de tota una impaciència)
 l'exacta forma de fugir-ne.
 El paradís que no té lloc,
 només pressentiments i enllocs.
 El meu: poder-ne ser expulsat
 un cop i un altre, incessantment.
 Així em mantinc al paradís:
 just al bell mig de l'expulsió.
 Just amb la meva gravetat
 que deu fer riure, que no en sé
 —com si no fos ja el nostre cel
 el fet de viure—. Ah, paraules:
 que el paradís aculli el fruit
 de la impostura d'intentar-lo.